

Examen VMBO-GL en TL 2022

drama

tijdvak 2

woensdag 15 juni

09.00 - 11.00 uur

Vergeet niet je op te zetten!

Klik op 'Start' om te beginnen.

Start ▶

Tijdens het examen kun je de volgende knoppen gebruiken:

 ingesproken tekst

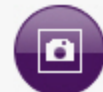
 regelen van het volume

 uitleg van het programma

 ga een pagina terug of verder

 ga naar het begin of het einde van het examen

Voor het openen van bronnen gebruik je de volgende knoppen:

 afbeelding

 geluidsfragment

 videofragment

Wanneer je een videofragment hebt geopend:

 videofragment vergroten. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het vergroten.

 videofragment verkleinen. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het verkleinen.

Hiernaast kun je testen of het beeld en het geluid goed functioneren.

Het examen bestaat uit drie blokken met in totaal 39 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 62 punten te behalen.
Voor elke vraag staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Blok 1: BLOES!

Blok 2: Happy Garden

Blok 3: The Lion King

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Blok 1 BLOES!

Dit vragenblok gaat over de voorstelling *BLOES!* van Cirque de la Liberté. De voorstelling is gemaakt door circusartiesten, muzikanten en Arnhemse modeontwerpers. *BLOES!* is een voorbeeld van locatietheater.

Het verhaal gaat over de slechte omstandigheden in de mode-industrie, en over het produceren van duurzame kleding.

Het gezelschap Cirque de la Liberté maakt elk jaar een voorstelling in de haven van Arnhem (zie afbeelding).

(1p) Wat is de functie van deze haven in de voorstelling?

Deze haven is

- A de plaats waar de scènes zich afspelen.
- B de locatie van de voorstelling.
- C het waar (spelgegevens).

In het fragment zie je een werkneemster in een textielfabriek.

De voorstelling gaat onder andere over de slechte omstandigheden die in de mode-industrie voorkomen, zoals kinderarbeid en werken in onveilige fabrieken.

- (2p) - Noem nog twee voorbeelden van slechte omstandigheden in de mode-industrie die je ziet in het fragment en**
- **beschrijf steeds het spel van de actrice waaruit een slechte omstandigheid blijkt.**

bijvoorbeeld:

voorbeeld van slechte omstandigheden in de mode-industrie	beschrijving spel actrice
onveilig werken met machines	Ze bezeert zich aan de naaimachine. / Ze wrijft over haar hand die ze pijn heeft gedaan.

De werknemster verandert in een etalagepop. Ze gebruikt daarbij non-verbale uitingsmogelijkheden.

Je kunt je op drie manieren non-verbaal uiten.

- (2p) - Noem de drie non-verbale uitingsmogelijkheden.**
- **Noem twee van de drie mogelijkheden waarop de werknemster zich als etalagepop non-verbaal uit en leg steeds je antwoord uit.**

Door de handelingen van de man valt de werknemster uit haar rol van etalagepop.

- (2p) - Noem twee handelingen van de man waardoor de werknemster uit haar rol van etalagepop valt.**
- **Beschrijf steeds de mimiek van de werknemster op de momenten dat ze uit de rol van etalagepop valt en reageert op de handelingen van de man.**

De vragen 5 en 6 gaan over hetzelfde fragment.

De dame op het koord zorgt voor een open doekje.

(2p) - Wat is een open doekje?

- **Beschrijf drie manieren waardoor de dame voor een open doekje zorgt in het fragment.**

De werknemster achter de naaimachine leeft in een arme wereld, terwijl de dame op het koord in een rijke wereld leeft.

(2p) Beschrijf de rijke wereld van de dame op het koord. Doe het als volgt:

- **Noem twee verschillende soorten vormgevingsmiddelen die bij de rijke wereld van de dame horen en**
- **leg per soort vormgevingsmiddel uit op welke manier het de rijke wereld van de dame verbeeldt.**

In het fragment worden verschillende kunstdisciplines gebruikt waaronder drama.

(1p) Noem nog twee kunstdisciplines die in het fragment worden gebruikt.

Het fragment laat de lopende band in de textiel fabriek zien. De medewerkers pakken alles in.

De man en de vrouw gebruiken rekwisieten om met elkaar te flirten.

(2p) - Noem een rekwisiet die de man gebruikt om met de vrouw te flirten.

Beschrijf de actie van de man met het rekwisiet en beschrijf daarna de reactie van de vrouw hierop.

- Noem een rekwisiet die de vrouw gebruikt om met de man te flirten.

Beschrijf de actie van de vrouw met het rekwisiet en beschrijf daarna de reactie van de man hierop.

Een meisje denkt terug aan het verhaal dat haar moeder vertelde over een jurk:

Ze [mijn moeder] zei: "Zie je dat stiksel, stel je voor dat iemand ergens op de aarde het katoen heeft geplant en geoogst.
En weer iemand anders vond het pigment en maakte de kleur.
En weer iemand anders heeft de stof in stukken geknipt.
En daarna heeft een man of vrouw ergens op de wereld het met zijn of haar handen opgevouwen." [...]

(1p) Noem een maatschappelijk onderwerp waarover het verhaal van haar moeder gaat.

In onderstaande tekst lees je dat het meisje vaak terugdenkt aan het verhaal van haar moeder. In deze tekst staat een metafoor. Met deze metafoor zegt het meisje eigenlijk dat ze zich wil losmaken van haar gewone leven of dat ze met afstand wil kijken naar haar leven.

(2p) - Citeer uit onderstaande tekst de zin waarin de metafoor staat.

tekst:

En telkens als ik deze jurk zie moet ik denken aan dat verhaal [van mijn moeder].
Dat moment dat mij dat deed beseffen.
En daarom wil ik weg.
Ik, ik wil niet voor altijd weg, voor even.
Drie stappen achteruit, net als een schilder, om te kunnen zien.

De metafoor wordt ondersteund door de posities en/of de bewegingen van de acrobate in het fragment.

- Beschrijf twee posities/bewegingen van de acrobate die deze metafoor uitbeelden.

Een voorstelling op locatie maken heeft voor een theatermaker veel voordelen. Je kan bijvoorbeeld de ruimte betrekken bij je voorstelling, zoals in deze voorstelling de boot die in de haven ligt.

Locatietheater in de openlucht heeft ook nadelen.

(1p) Noem drie nadelen van locatietheater in de openlucht.

In het fragment zie je twee mannen op de boot.

(1p) Horen deze mannen op de boot bij de werkelijkheid of bij de spelwerkelijkheid? Leg je antwoord uit.

De voorstelling heeft naast de functie 'amuseren' en de functie 'overhalen' nog twee verschillende functies van drama.

- (2p) - Noem de andere twee functies van drama.**
- **Kies een van deze twee functies en**
 - **beschrijf bij de gekozen functie een handeling uit het fragment, en leg je antwoord uit.**

Blok 2 Happy Garden

Dit vragenblok gaat over de voorstelling *Happy Garden* van Servaes Nelissen/Firma Rieks Swarte.

Tinus en José hebben het roer omgegooid na een levensveranderende reis naar China. Ze bouwen het dorpscafé om tot Chinees restaurant Happy Garden.

Op de afbeelding zie je de flyer van de voorstelling. De naam van het restaurant Happy Garden (gelukkige/vrolijke tuin) is in contrast met de omgeving.

(1p) Noem twee contrasten op de flyer die het contrast tussen de naam van het restaurant en de omgeving benadrukken.

De vragen 15 en 16 gaan over hetzelfde fragment.

In het fragment zie je Tinus en José met een Chinese baby en zijn Chinese oma. De oma praat tegen de baby. José vertaalt wat ze zegt: "Een 100-jarige schildpad waakt achter jouw jonge hart voor onbesuisde gretigheid."

Met 'een 100-jarige schildpad' verwijst oma naar de werkelijkheid.

Er zijn zes manieren om naar de werkelijkheid te verwijzen.

- (2p) - Noem de manier waarop oma met 'een 100-jarige schildpad' verwijst naar de werkelijkheid.**
- **Noem nog drie van de zes manieren om naar de werkelijkheid te verwijzen.**

In het fragment jabbert de acteur die Tinus speelt.

(1p) Wat is jabberen?

De vragen 17 en 18 gaan over hetzelfde fragment.

De voorstelling begint met een expositie.

(2p) - Leg uit wat expositie is.

- **Wat kom je in de expositie in het fragment over de baby te weten? Geef vijf antwoorden.**

- (1p) - Noem twee verschillende karaktereigenschappen van José.**
- **Leg steeds uit hoe de karaktereigenschap blijkt uit het fragment.**

De oma lijkt heel oud.

**(1p) Hoe laat Tinus de pop bewegen zodat oma heel oud lijkt?
Geef drie antwoorden.**

(1p) Wat is de theaterterm voor wat oma in het fragment doet?

- A poppenspel
- B schakelen
- C de vierde wand doorbreken
- D contact met het publiek maken

Twee Chinese werknemers (de poppen) proeven een Chinese soep met kleine levende haaien. Rudie, Tinus en José kijken er naar. Voordat de werknemers gaan eten, bidden ze een 'Chinees gebed'.

**(1p) Wat is absurd aan het spel van de poppen in dit fragment?
Leg je antwoord uit.**

De Chinese werknemer gaat de soep eten.

(1p) Waarom is hier sprake van (panto)mime?

Tinus eet eerst een levend haaitje en daarna de soep met de haaienpoep.

(1p) Beschrijf de mimiek van Tinus als hij het levende haaitje eet. Geef drie antwoorden.

Rudie vertelt aan Tinus en José dat hij voor carnaval een praalwagen wil maken.

Tinus speelt hier een lagere status dan José. José speelt een hogere status.

- (2p) - Geef drie kenmerken van het fysieke spel van Tinus waaraan je ziet dat hij lage status speelt.**
- **Geef drie kenmerken van het fysieke spel van José waaraan je ziet dat zij hogere status speelt dan Tinus.**

Rudie moppert op de Chinezen, omdat zijn praalwagen is afgekeurd. De Chinese kok wordt kwaad en heeft een gevecht met Rudie.

(2p) - Noem de kunstdiscipline waarnaar in het fragment wordt verwezen en leg je antwoord uit.

Het werken met poppen heeft voordelen.

- Noem drie voordelen van het werken met een pop die je ziet in het fragment.

Tinus en José kwamen op het idee om een Chinees restaurant te beginnen tijdens een reis door China.

(3p) Schrijf een dialoog tussen Tinus en José die zich afspeelt tijdens hun reis door China.

Doe het als volgt:

- De dialoog moet in dialoogvorm geschreven zijn en moet uit 10 clausen bestaan.
- De tekst moet passen bij de karakters van en/of het statusverschil tussen Tinus en José.
- In de laatste regel moet een onverwachte reactie beschreven zijn.

Oma gaat dood. De voorstelling krijgt wel een gelukkig einde, omdat *Happy Garden* een komedie is.

**(1p) Verzin een gelukkig einde waarin de tijger (fragment 1) én de Chinese baby (fragment 2) voorkomen.
Beschrijf het einde in vier zinnen.**

Blok 3 The Lion King

Dit vragenblok gaat over de live-action versie van de beroemde tekenfilm *The Lion King*.

De leeuw Mufasa is koning van het dierenrijk. Zijn broer Scar is niet langer troonopvolger door de geboorte van Mufasa's zoon Simba. Scar is jaloers en stookt Simba op om iets gevaarlijks te doen. Als Mufasa zijn zoon komt redden van een kudde antilopen, doodt Scar Mufasa. Scar geeft de hyena's opdracht om ook Simba te doden, zodat hij toch koning wordt. Simba ontsnapt aan de hyena's, maar ontlucht zijn geboortegrond.

Mufasa heeft de pasgeboren Simba aan het koninkrijk gepresenteerd, maar Scar is niet komen kijken. De reden hiervoor is een langlopend conflict tussen de broers Scar en Mufasa.

- (2p) - Wat is het langlopende conflict tussen de broers?**
- **Wat is de oorzaak van dit langlopende conflict?**
 - **Geef aan waardoor dit conflict het motorisch moment van de film wordt.**

In fragment 1 zie je een scène uit de film, in fragment 2 zie je dezelfde scène maar dan uit de gelijknamige tekenfilm van Disney. Een verschil tussen beide scènes is de speelstijl.

- (1p) - Wat is de speelstijl van de film (fragment 1)? Noem het theaterbegrip.**
- **Wat is de speelstijl van de tekenfilm (fragment 2)? Noem het theaterbegrip.**

De vragen 30 en 31 gaan over hetzelfde fragment.

Simba wil naar het gevaarlijke olifantenkerkhof, maar zijn vader heeft hem dit verboden. Dit weet Scar, maar toch probeert hij Simba nieuwsgierig te maken naar het kerkhof.

In het fragment contrasteert de onschuld van Simba met de leugenachtigheid van Scar.

(2p) Hoe wordt dit contrast tussen de onschuld van Simba en de leugenachtigheid van Scar door de mise-en-scène benadrukt? Geef twee antwoorden.

Scar zegt: "Te gek voor woorden".

(1p) Wat is de denktekst van Scar bij deze zin?

In de uitwerkbijlage lees je een dialoog van Simba en Scar.

Stel: jij bent de regisseur van de Nederlandse nasynchronisatie van *The Lion King*. Je regisseert de stemacteurs voor de rollen van Simba en Scar in de dialoog.

(2p) Geef de stemacteurs twee verschillende regieaanwijzingen voor hun stemtechniek.

Doe het als volgt:

- Kies twee stemtechnieken (kies uit tempo, toonhoogte, volume, klemtoon).
- Verzin per stemtechniek een andere regieaanwijzing.
- Schrijf steeds de stemtechniek met regieaanwijzing in de dialoog in de uitwerkbijlage.

De vragen 33 en 34 gaan over hetzelfde fragment.

Scar heeft Simba's vader Mufasa van een hoge rots gegooid toen Mufasa Simba probeerde te redden. Mufasa is dood.

De vormgevingsmiddelen zorgen ervoor dat deze scène extra dramatisch wordt.

(2p) Noem drie soorten vormgevingsmiddelen en leg bij elk soort vormgevingsmiddel uit waardoor het de scène extra dramatisch maakt.

(2p) Noem drie emoties die Simba voelt in het fragment en leg bij elke emotie uit waarom hij deze emotie voelt.

Op de vlucht voor zijn verdriet en schuldgevoel wordt Simba gered door het stokstaartje Timon en het wrattenzwijn Pumbaa.

(4p) Schrijf een rolinterview met een van deze karakters.

Doe het als volgt:

- **Maak aan de hand van het fragment een karakteromschrijving van Timon in drie woorden.**
- **Maak aan de hand van het fragment een karakteromschrijving van Pumbaa in drie woorden.**
- **Bedenk als interviewer vier vragen.**
- **Kies het karakter met wie je het interview houdt: Timon of Pumbaa.**
- **De antwoorden moeten passen bij het karakter dat je hebt gekozen (Timon of Pumbaa).**

Simba, Pumbaa en Timon blijven bij elkaar en worden vrienden.

(1p) Wat is de dramatische tijd van het fragment?

- A de tijd dat Simba niet zichzelf is
- B de tijd dat het fragment duurt
- C de tijd die het een leeuw kost om volwassen te worden
- D de tijd dat Scar koning is van het dierenrijk

Simba's jeugd vriendinnetje Nala is hem komen zoeken. Scar is koning geworden van het dierenrijk na Simba's vlucht en rooft het land leeg met zijn leger van hongerige hyena's. Nala wil dat Simba terugkomt.

Simba heeft innerlijke conflicten.

(2p) Noem twee innerlijke conflicten van Simba die je ziet/hoort in het fragment.

Simba is teruggekomen en gaat het gevecht aan met Scar. Dit is het hoogtepunt van de film.

De term voor het eind van een aflevering van een serie of soap is ontleend aan een beeld zoals je dat herkent aan het begin van dit fragment.

- (1p) - Wat heeft het beeld aan het begin van dit fragment met het eind van een aflevering van een serie of soap te maken?**
- **Waarom eindigt een aflevering van een serie of soap op deze manier?**

Het thema van de film is 'kringloop van het leven'. Het begin van de film (fragment 1) is vrijwel gelijk aan het einde van de film (fragment 2).

(1p) Waarom past dat bij het thema van de film? Betrek de woorden 'kringloop van het leven' in je antwoord.

Dit was de laatste vraag van het examen.

Klik op of als je de vragen nog eens wilt langslopen.

Klik op de knop 'Stoppen' als je klaar bent.

Bronvermelding

De in dit examen gebruikte bronnen zijn vermeld in het examen zelf en/of in het correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Einde